

Lukovanský zpravodaj

Z obsahu:

- Slovo starosty
- Informace o odpadovém hospodářství
- Nad otázkami občanů
- Hospoda, lokál, hostinec .....
- Ze života školičky a lukovanských spolků
- Historické okénko
- Právní poradna
- Společenská rubrika

ZÁŘÍ 2023

Slovo starosty

Milí Lukovaňáci, předně Vás všechny srdečně zdravím.

Ukončení prací na čistírně odpadních vod se blíží ke zdárnému konci. Aktuálně by mělo dojít ve druhé polovině října ke spuštění zkušebního provozu a následně k postupnému připojování jednotlivých nemovitostí ke kanalizaci. O termínu možného připojení ke kanalizaci v rámci zkušebního provozu, budou majitelé nemovitostí ze strany Svazku vodovodů a kanalizací předem informováni. Hodně práce stavěbníka kanalizace také ještě čeká při odstraňování škod způsobených vlivem stavby. Všechny Vaše připomínky a podněty, včetně fotografií, týkající se zjištěných závad a poškození, byly předány zástupci stavěbníka k dalšímu opatření a doufám, že budou brzy napraveny. Vzhledem k četnosti technických dotazů na samotné budování kanalizačních přípojek pak považuji za potřebné Vás informovat i o tom, že na webových stránkách obce, v odkazu týkajícím se kanalizace, je podrobně celý proces popsán, a to včetně kontaktů na pověřené pracovníky vodárenské společnosti, kteří budou správnost připojení nemovitostí ke kanalizaci kontrolovat.

Věřím, že velkým ulehčením pro každého z nás bylo dokončení opravy krajské komunikace v celé šířce vozovky a v současné době finišuje i příprava projektu chodníku kompletně propojujícího Dolinu s Výhonem (část obce u fotbalového hřiště), který bude splňovat požadované bezpečnostní standardy. V době, kdy píšu toto slovo starosty, probíhají opravy místní komunikace v Balinech, u Kapličky a na Dolině, a i ty se již blíží ke svému zdárnému konci.

Ale nejen stavbou čistírny odpadních vod „žijí jsou Lukovany“. Prostřednictvím samostatných příspěvků Vás budu dále in-

formovat o závěrce odpadového hospodářství za rok 2022, včetně cenového vývoje svozu odpadu. Letos byl ještě v naší obci držen poplatek za svoz odpadu na částce 600 Kč za osobu. Na této částce byl ponechán, tak jak již bylo řečeno na jednom z předchozích veřejných zasedání zastupitelstva, z důvodu odlehčení rozpočtům domácností, které čekaly navýšené výdaje v souvislosti s budováním domovních kanalizačních přípojek.

Dále se pak samostatně budu, v rámci odpovědí na dotazy občanů, věnovat, během letních měsíců rezonující, „kauze Palouček“.

Závěrem svého slova chci zaslat dvě poděkování.

Na konci září nás čekají tradiční hody. Proto chci touto cestou první poděkování zaslat lukovanské chasě za čas a energii, které přípravě a pořádání hodů věnuje a věřím, že si v příštích letech najdou své nástupce, kteří budou stejně obětavě v udržování této krásné tradice pokračovat.

S rodiči nejmladších lukovanských občánků se pak budu v říjnu těšit na viděnou při sázení stromků za tyto malé Lukovaňáčky. Dotčení rodiče obdrží na sázení pozvánku s podrobnými informacemi. V této souvislosti mi nedá nezpomenout počátky sázení. První stromky byly rodiči zasázeny v roce 2012 a za vznikem této již jedné z lukovanských tradic, stojí členky bohužel dnes již neexistujícího Sboru pro občanské záležitosti. Děvčata, dovolte mi, abych v této souvislosti, byť s poněkud delším časovým odstupem, alespoň touto cestou zaslal druhé poděkování i Vám, bývalým členkám Sboru pro občanské záležitosti. A to za Vaši veškerou předešlou práci věnovanou lukovanským občanům.

Miroslav Hájek

Výpisy z usnesení Zastupitelstva obce Lukovany přijatých na veřejném zasedání dne 29. 6. 2023

Bod č. 1

Usnesení č. 230668

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje zapisovatelkou jednání dnešního veřejného zasedání Zastupitelstva obce Lukovany paní Michaelu Císařovou a ověřovateli zápisu pana Pavla Cajzla a pana Martina Nesrstu.

Usnesení č. 230669

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje program 6. veřejného zasedání Zastupitelstva obce Lukovany konaného dne 29. 6. 2023.

Bod č. 2

Zastupitelstvo obce Lukovany bere na vědomí rozpočtové opatření č. 5/2023.

Bod č. 3

Usnesení č. 230670

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje účetní závěrku a výsledek hospodaření Mateřské školy Lukovany za rok 2022.

Bod č. 4.

Usnesení č. 230671

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje žádost Mateřské školy Lukovany o převedení výsledku hospodaření za rok 2022 ve výši 291,01 Kč do rezervního fondu Mateřské školy Lukovany

Bod č. 5.1.

Usnesení č. 230672

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje závěrečný účet obce Lukovany za rok 2022.

Bod č. 5.2

Usnesení č. 230673

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje účetní uzávěrku a hospodářský výsledek obce Lukovany za rok 2022.

Bod č. 6

Zastupitelstvo obce Lukovany vzalo na vědomí závěrečný účet SVAK Ivančice včetně příloh.

Bod č. 7

Zastupitelstvo obce Lukovany vzalo na vědomí zřízení II. Termínovaného účtu obce Lukovany u Komerční banky, a. s., na dobu 6 měsíců, s vkladem ve výši 10 000 000 Kč.

Bod č. 8

Usnesení č. 230674

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje umístění koncového varovného prvku na budově Obecního úřadu Lukovany.

Bod č. 9

Usnesení č. 230675

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje smlouvu o spolupráci při zajištění zpětného odběru a zařazení místa zpětného odběru do obecního systému odpadového hospodářství se společností Eko-kom, a. s.

Bod č. 10

Usnesení č. 230676

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje na základě nejnižší ceny za provedení výměny poškozených a doplnění chybějících obrubníků podél krajské komunikace nabídnuté v souladu s Výzvou obce Lukovany k podání nabídky na veřejnou zakázku malého rozsahu ze dne 15. 6. 2023, společnost M-silnice, oblastní závod Morava se sídlem Rajhradice 474.

Bod č. 11

Usnesení č. 230677

Zastupitelstvo obce Lukovany neschvaluje zavedení služby Senior-Taxi v obci Lukovany.

Bod č. 12

Usnesení č. 230678

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje záměr směny pozemku par. č. 4922/1, k. ú. Lukovany, pro obec Lukovany, o výměře 2 m², ve vlastnictví obce Lukovany, za pozemek parc. č. 4591/6, k. ú. Lukovany, pro obec Lukovany, o výměře 15 m², ve vlastnictví xxxxxxxx.

Výpisy z usnesení Zastupitelstva obce Lukovany přijatých na veřejném zasedání dne 27. 7. 2023

Bod č. 1

Usnesení č. 230779

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje zapisovatelkou jednání dnešního veřejného zasedání Zastupitelstva obce Lukovany paní Michaelu Císařovou a ověřovateli zápisu paní Martinu Bulíčkovou a pana Michala Švarce.

Usnesení č. 230780

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje program 7. veřejného zasedání Zastupitelstva obce Lukovany konaného dne 27. 7. 2023.

Bod č. 2

Usnesení č. 230781

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje smlouvu o směně oddělených částí pozemků parc. č. 4922/1 díl a), k. ú. Lukovany, pro obec Lukovany, o výměře 2 m², ostatní plocha, ve vlastnictví obce Lukovany a par. č. 4591/6, k. ú. Lukovany, pro obec Lukovany, o výměře 15 m², ve vlastnictví xxxxxxxxxxxx a pověřuje starostu obce Lukovany k podpisu této smlouvy.

Bod č. 3

Usnesení č. 230782

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje uzavření smlouvy o provedení prací na výměnu a dodání chybějících obrubníků podél krajské komunikace mezi obcí Lukovany a společností M-Silnice, a. s, oblastní závod Morava, se sídlem v Rajhradcích a pověřuje starostu obce k podpisu smlouvy.

Bod č. 4.

Usnesení č. 230783

Zastupitelstvo obce Lukovany souhlasí s ukončením platnosti Smlouvy o nájmu nebytových prostor uzavřené dne 15. 3. 2023 mezi společnostmi xxxxxxxxxxxx, zastoupenou panem xxxxxxxxxxxxxx a obcí Lukovany, a to dohodou, v souladu s ust. § 10, bodu 10.3. uvedené smlouvy, ke dni 10. 7. 2023. K podpisu dohody o ukončení platnosti smlouvy pověřuje starostu obce Lukovany.

Bod č. 5.

Usnesení č. 230784

Zastupitelstvo obce Lukovany neschvaluje žádost o změnu účelu využití parc. č. 4315, k. ú. Lukovany, pro obec Lukovany.

Výpisy z usnesení Zastupitelstva obce Lukovany přijatých na veřejném zasedání dne 6. 9. 2023

Bod č. 1

Usnesení č. 230885

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje zapisovatelkou jednání dnešního veřejného zasedání Zastupitelstva obce Lukovany paní Michaelu Císařovou a ověřovateli zápisu paní Veroniku Harsovou a pana Martina Nesrstu.

Usnesení č. 230886

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje program 8. veřejného zasedání Zastupitelstva obce Lukovany konaného dne 6. 9. 2023.

Bod č. 2

Zastupitelstvo obce Lukovany bere na vědomí rozpočtová opatření č. 6/2023 a č. 7/2023.

Bod č. 3

Usnesení č. 230887

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje záměr pronájmu nebytových prostor – místního pohostinství, pro období od 27. 9. 2023 do 01. 10 2023.

Bod č. 4.

Usnesení č. 230888

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje zá-
měr udělení práva stavby na obecních po-
zemcích parc. č. 4390/1, k. ú. Lukovany, pro
obec Lukovany a parc. č. 4390/5, k. ú. Luko-
vany, pro obec Lukovany.

Bod č. 5.

Usnesení č. 230889

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje
ukončení smlouvy o nájmu nebytových pro-
stor parc. č. 4864, parc. č. 4865 a parc. č.
4367, všechny k. ú. Lukovany, pro obec Lu-
kovany, ze dne 30. 4. 2008, a to dohodou.

Bod č. 6

Usnesení č. 230890

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje po-
skytnutí finančního příspěvku pro zajištění

financování systému IDS JMK pro rok 2024
ve výši 65 300 Kč.

Bod č. 7

Usnesení č. 230891

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje pří-
spěvek spolufinancování sociálních služeb
na rok 2024 částkou ve výši 10 000 Kč pro
SOS dětské vesničky a na poskytování pečo-
vatelské služby Penzionu pro důchodce Ro-
sice částkou ve výši 30 000 Kč.

Bod č. 8

Usnesení č. 230892

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje ná-
vrh na uzavření smlouvy o věcném břemeni
č. j. ZN-014330080557/002-GPM-NN přípoj-
ky kabelového vedení mezi obcí Lukovany
a xxxxxxxxx.

Nad otázkami občanů

Proč jste zakázali dělat na Paloučku společenské akce?

Tzv. Palouček – soubor dvou pozemků ve
vlastnictví obce Lukovany parc. č. 4387
a parc. č. 4390, k. ú. Lukovany, pro obec Lu-
kovany, byl dán do nájmu již v roce 1999 ná-
jemní smlouvou uzavřenou na 99 let. Ná-
jemné za užívání těchto pozemků bylo sta-
noveno v symbolické výši 1 Kč za rok. Ná-
jemci se ve smlouvě zavázali k tomu, že bu-
dou pozemky udržovat v čistotě, a dále
k obnově původní hráze stávajícího rybníka
na potoce Balinka, to vše na svoje náklady.
Dle uvedené smlouvy je účel využití pozem-
ků omezen na osobní užívání a rekreaci.
Vzhledem k tomu, že nájemci na pronaja-
tých pozemcích pořádali společenské akce
pro veřejnost, tedy pozemek užívali
v rozporu s podmínkami nájemní smlouvy,
byly ze strany obce vyzváni, aby pronajaté
pozemky užívali v souladu se smlouvou
a svým jednáním smluvní ujednání neporu-
šovali.

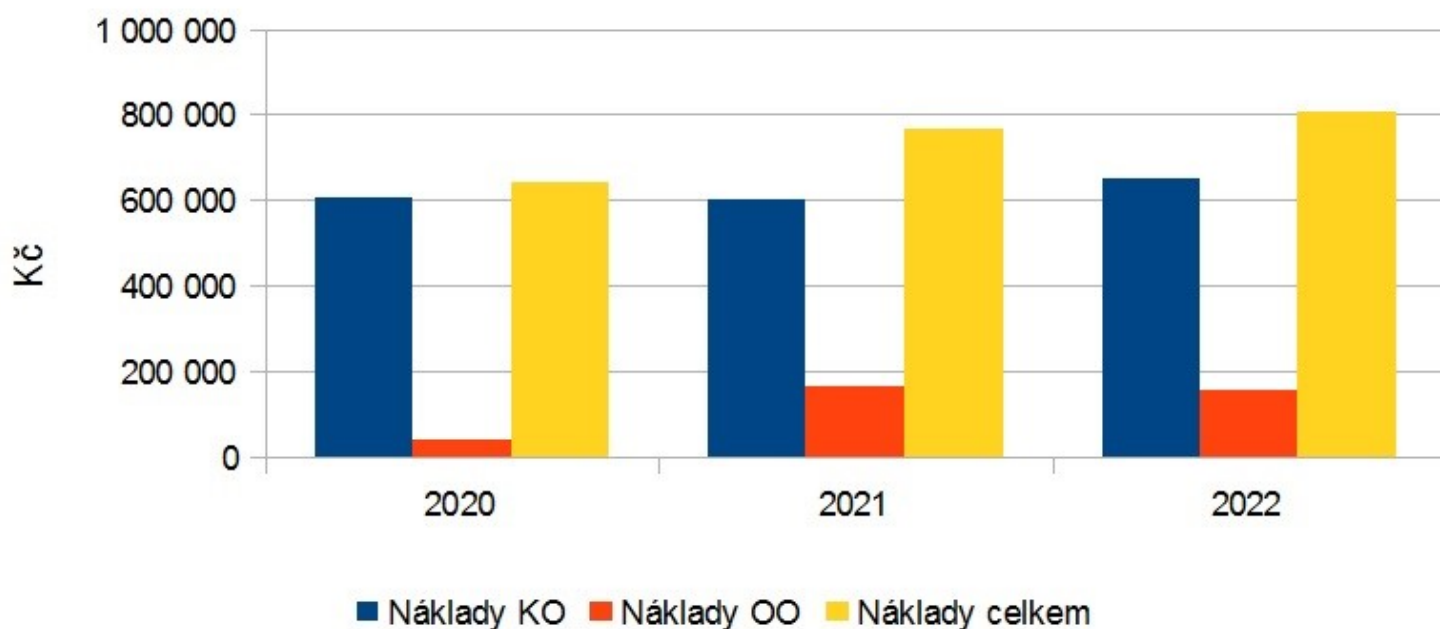
Další věcí, kterou obec v současné době
v souvislosti s uvedenými parcelami řeší,
jsou rekreační objekty, které na nich byly vy-
budovány nájemcem, a kdy obec v této sou-
vislosti, jako majitel parcel, obdržela výzvu
katastrálního úřadu k odstranění nesouladu
v katastru nemovitostí s faktickým stavem
na těchto parcelách (existence staveb na
nich). Aktuálně jsou k nápravě této situace
podnikány kroky, mimo jiné spočívající
i v narovnání skutečnosti, kdy bylo staveb-
ním úřadem k těmto stavbám v prosinci
2016 vydáno stavební povolení, a to na zá-
kladě souhlasu Obecního úřadu Lukovany
k umístění staveb na těchto parcelách, aniž
by však před tím Obec Lukovany prostřed-
nictvím svých zastupitelů, k takovému kro-
ku, jako majitel pozemku, udělila souhlas,
tak, jak to vyžaduje zákon o obcích ve znění
platném od 1. 7. 2016.

Miroslav Hájek

Komunální odpadové hospodářství v Lukovanech v období 2020 až 2022

Ekonomika

Celkové náklady na sběr, svoz a likvidaci komunálního odpadu v obci vzrostly mezi lety 2020 až 2022 o cca 163 tis. Kč (25 %). Růst celkových nákladů mezi lety 2020 a 2021 byl v zásadě způsoben výraznějším nárůstem dílčích nákladů za objemový odpad ze sběrného místa, kterým odpovídal i faktický růst produkce tohoto druhu odpadu, který se v následujících letech již udržel na přibližně stejné úrovni. Tento jev lze hodnotit kladně, neboť ze strany obce je vnímán jako četnější využívání této služby ze strany občanů, kteří se naučili této službě využívat a pravděpodobně souvisí i s menším výskytem nových lokalizovaných černých skládek v okolní krajině (*vyjma trvajících trendů likvidace stavební sutě ve „zmolách“*). Růst nákladů od roku 2021 (a trvajících i tento kalendářní rok) je již spojen především s růstem cen nákladových položek (doprava, služby za svoz a likvidaci).

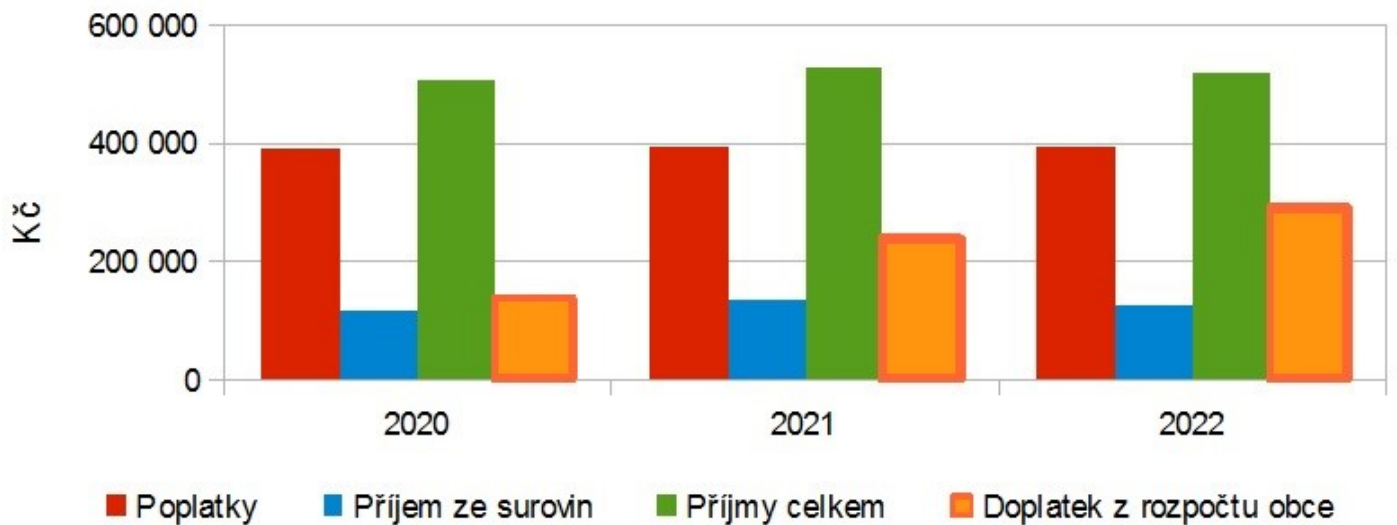

Vývoj nákladů v oblasti odpadového hospodářství obce (zkratky: KO – komunální odpad směsný a tříděný, OO – objemový odpad, tj. sběrný dvůr)

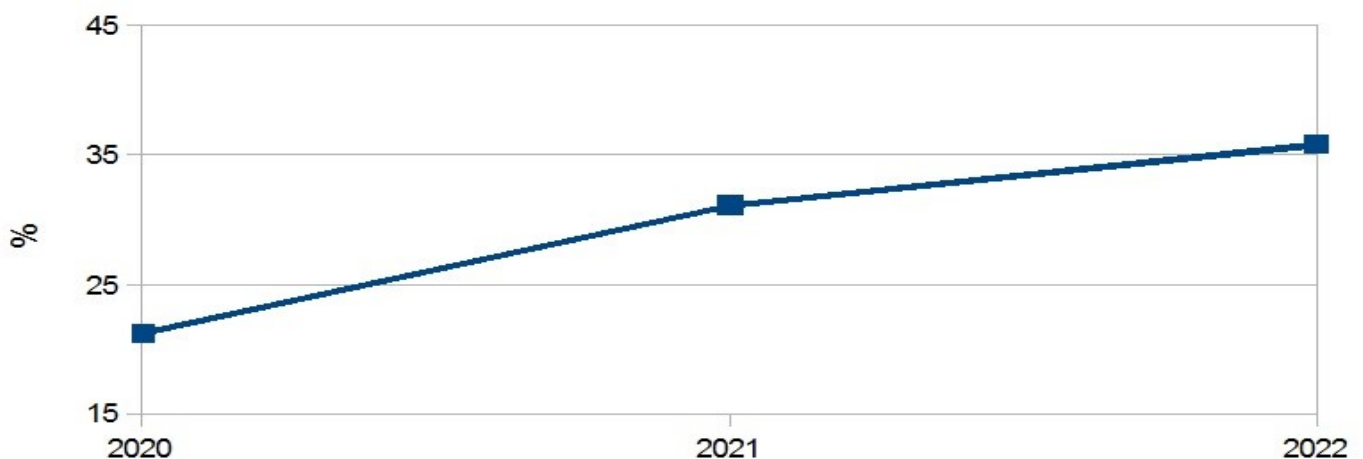
Příjmy odpadového hospodářství tvoří dvě položky, přičemž hlavní položkou jsou poplatky za odpad z řad občanů, popř. majitelů nemovitostí. Souhrnné příjmy z poplatků měly meziročně prakticky setrvalý stav, čemuž odpovídá neměnná výše poplatku a přibližně stejný počet registrovaných občanů k poplatku v daném období. I přes mírný nárůst objemu obchodovatelného vytríděného odpadu jako druhotné suroviny zůstala setrvalá i druhá položka – příjem ze surovin, a to v souvislosti se stagnací nebo mírným poklesem výkupních cen.

Rozdíl mezi celkovými náklady a příjmy je doplácen z rozpočtu obce, kde doplatek v roce 2020 činil 136.633,- Kč, v roce 2021: 237.807,- Kč a již v roce 2022: 288.718,- Kč. Procentický podíl na celkových nákladech odpadového hospodářství tak stoupl z 21 % na 36 %. I přes tento trend ponechalo obecní zastupitelstvo poplatků za odpad pro rok 2023 na stejné výši a to z důvodu očekávaných individuálních nákladů občanů při budování kanalizačních

přípojek. Z tohoto důvodu bude v roce 2023 procentický podíl obce na celkových nákladech opět vyšší a to vzhledem k růstu cen nákladových položek.

Vývoj příjmů v oblasti odpadového hospodářství obce a vývoj spolufinancování z rozpočtu obce (pozn.: poplatky – souhrnný příjem z poplatků občanů za odpad, příjem ze surovin – prodej vybraného tříděného KO a OO)

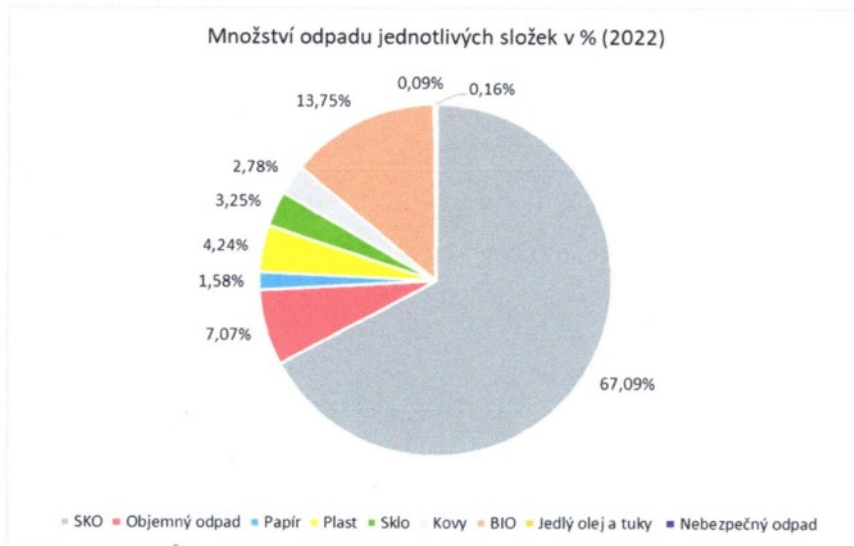

Vývoje podílu obce na spolufinancování odpadového hospodářství

Struktura komunálního odpadu v roce 2022

Na počet obyvatel 631 v roce 2022 činila celková produkce komunálního odpadu 244 tun, přičemž nevytříděný (směsný) komunální odpad dosáhl 181 tun (74 %) a souhrnná hmotnost vytříděného odpadu dosáhla 63 tun, čemuž odpovídá 26 % vytříděnost. Poměrně nemalý hmotnostní podíl na 1 obyvatele je produkce BIO odpadu, který přesáhl 53 kg/osobu, přičemž tento odpad by měl být primárně likvidován individuálním kompostováním v okolí místa vzniku. Nulová produkce tříděného textilu je způsobená dosavadní absencí sběru a svozu tohoto druhu odpadu.

Jaké máme složení odpadů:

Jednotlivý odpad	Produkce t
SKO	163,43
Objemný odp.	17,22
Papír	3,85
Plast	10,34
Sklo	7,91
Kovy	6,77
BIO	33,49
Jedlý olej a tuk	0,21
Dřevo	0,00
Textil	0,00
Nebezpečný odp.	0,38

Množství odpadu na 1 občana v kilogramech

SKO	Objem. odp.	Papír	Plast	Sklo	Kovy	BIO	Jedlý olej a tuk	Dřevo	Textil	Nebez. odp.
259,00	27,29	6,10	16,38	12,54	10,72	53,07	0,33	0,00	0,00	0,60

Shrnutí a výhled

Z ekonomického hlediska se obec již nevyhne zvednutí poplatku za odpad pro nadcházející rok 2024 a to jako reakce na růst cen nákladových položek. Kalkulace nového poplatku bude vycházet z diskuze mezi členy zastupitelstva tak, aby byl nastaven optimální procentický podíl spolufinancování odpadového hospodářství z obecního rozpočtu jako běžné provozní položky, avšak s přihlédnutím k dostatečnému alokování prostředků na investiční rozvojové projekty.

Z hlediska struktury odpadů je patrná nedostatečná vytríděnost komunálního odpadu, která se projevuje jak v celkových nákladech na likvidaci, tak nevyžitím možného vyššího příjmu z druhotných surovin. Směsný komunální odpad v naší obci i nadále obsahuje vysoký podíl separovatelných položek (zejména plastů, kovu a textilu). Zde je potřeba připomenout, že obec bude na základě legislativy povinna zajistit odděleně soustředované recyklovatelné složky komunálního odpadu (papír, plasty, sklo, kovy, BIO, jedlé oleje a tuky, textil) alespoň v hodnotě 60 % od roku 2025. V případě nedodržení této povinnosti hrozí obci sankce 200 tis. Kč za daný rok.

Obec tak bude nově řešit sběr a svoz textilu a bude se zabývat zvednutím kapacity sběru a svozu některých separovatelných položek, zejména plastu a papíru. Vlastní řešení bude ještě otázkou kalkulace, zdali kapacitu řešit zvednutím frekvencí svozu, které se projevuje růstem přímých nákladů na dopravu, nebo zvýšením počtu sběrných nádob, popřípadě zřízením nových sběrných míst i pro lepší dostupnost občanům. Zde však narážíme na limity veřejného prostoru a estetiku bezprostředního okolí. Pochopitelně s tím souvisí otázka případných investic do přístřešků a zástěn. Samostatnou otázkou je pak řešení odpadového hospodářství v širším regionu s dalšími obcemi, jako modifikace stávajícího systému.

Závěrem si dovolíme apelovat na občany. Prosím, využívejte maximálně objem sběrných nádob na tříděný odpad, zejména eliminaci objemných kusů („sešlapáním“ krabic a plastových nádob). Kompostováním BIO odpadu přispějete ke snížení celkové produkce odpadu

a omezení nákladů s dopravou BIO odpadu z Lukovan. Samotnou kapitolou jsou pneumatiky, které od roku 2016 spadají pod kolektivní systém zpětného odběru. Tento systém je hrazen integrovaným poplatkem v ceně nových pneumatik a každý má možnost bezplatně přenechat staré pneumatiky na řadě odběrných míst, obvykle v pneuservisích. Nevyužitím shora uvedeného systému a následným předáním nepotřebných pneumatik na naše sběrné místo „zbytečně“ zatěžujete obec. Mj. po zavedení tohoto systému řada obcí pneumatiky na svých sběrných místech již nepřijímá, nebo jejich příjem zpoplatňuje v souvislosti s nesystémovými náklady na jejich dopravu do místa soustředěného odběru.

Miroslav Hájek a Martina Bulíčková

Hospoda, lokál, hostinec v Lukovanech? Pravděpodobně už jen historie. Aneb doba se mění...

Byly doby, kdy v Lukovanech fungovaly tři hostince zároveň a pěkně to v nich žilo. Připomeňme si hostinec „U Klímů“ (dům sousedící s vjezdem na zahradu obecního úřadu), „U Vaňurů“ (později budova bývalého kina) a hostinec ve „Spolku“ (prostory Lukovanské hospůdky). Období „tří hostinců“ v naší obci skončilo v první pol. 50. let minulého století, přesto doposud zůstává v živé paměti řady našich občanů, jako místo, kam chodili, co by děti, pro cukrdlata nebo cigarety nebo kde hrávali svá představení místní ochotníci.

Jak šel čas, provozovny se postupně zredukovaly na jediný hostinec, který ale ještě před pár lety v páteční večery praskal ve švech a opozdilec marně hledal volnou židli. Lidé se prostě scházeli, diskutovali, navzájem se poznávali. Utvářelo se obecní klima, jakýsi společenský postoj k řadě obecních záležitostí, ve kterém se i lépe orientovalo a argumentovalo. Byla to doba, kdy zdejší společenství neodpouštělo, když někdo chodil na pivo do vedlejší vesnice. Neodpouštělo se, když někdo hostinské klima neurvale narušoval!

Jak mávnutím kouzelného proutku se doba rychle změnila. Ponechme stranou, že se diskuze přesunula do kyberprostoru, kde je diskutovat jednodušší, kde je tak nějak každý tím „nejpovolanějším“. Ono diskutovat tváří v tvář je daleko obtížnější a tuto dovednost postupně ztrácíme.

Je pravdou, že venkovským hostincům doba nepřeje i z řady objektivních důvodů jako jsou ceny energií, nápojů a potravin, sazby spotřební daně a DPH. V Lukovanech situaci nepřispěl ani omezený provoz dětského hřiště pod hostincem v souvislosti s výstavbou kanalizace. Na straně druhé je skutečností, že v řadě menších obcí, kde dokonce klesá počet obyvatel, se hostinec udržet daří. K tomu je však potřeba jeden zásadní parametr: zájem občanů a s ním spojená určitá noblesa. Onou noblesou si dovolím mínit, že hlavní hodnotou obecního hostince je komunita jako taková, nikoliv značka piva nebo cenový rozdíl vůči lahvovému pivu...

Marná je snaha obce jakýmkoliv způsobem vytvořit podmínky pro provoz hostince, když v nejtypičtější večer tam sedí tiše dva, někdy, světe div se, i tři hosté. Ani hostinského, který rezignoval na ekonomiku provozu a pojal to jako koníček, nemůže taková situace bavit a není divu, že předá klíče a „Sbohem šáteček“. Na tomto trendu nic nezměnila ani skutečnost, že v Lukovanech počet obyvatel roste. Stěhují se mezi nás noví občané, jak do stávající zástavby, tak využívající prostor rozvojových území. Lakonicky řečeno a shrnuto, o hostinec a s ním spojené venkovské klima neprojevovali před jeho uzavřením zájem ani noví občané a bohužel ani starousedlíci.

Naopak sleduji trendy, kdy se lidé separují do menších společenství. Jakoby se malé Lukovany stávaly mnohonárodnostním Kavkazem. Inu tam je pípa, tam na dvoře má taky pípu a točí dokonce „plzničku“ jen pro ty své, tam natočí pivo komukoliv, kdo přijde... Zdá se, že lidé na společenskou aktivitu nerezignovali, jen se mění její struktura. Zdali přinese také kulturní obohacení, posoudit neumím, to ukáže až čas. A čas ukáže i to, zdali tento fenomén izolování se do menších skupin, toliko v médiích spojovaný se změnou venkova na „nocležny“, se projeví i u nás v Lukovanech. Zdali to s tím souvisí nevím, ale tlaky na prolomení regulativu územního plánu rostou a to nejen z řad spekulantů obchodujících s pozemky, kteří Lukovany pravděpodobně viděli jen na mapě.

Ale zpět k místnímu hostinci. O jeho existenci rozhodli především občané svým zájmem, respektive nezájmem. Vedení obce to musí reflektovat jako přirozenou změnu společenských potřeb. Před znovuotevřením hostince jsem slýchal názory, že obec by měla finančně přispívat na jeho běžný chod pod hlesem, že „vesnice bez hospody není ani vesnicí“. Jaké pro mě bylo zklamání, když nositel této myšlenky do hospody vůbec nezavítal. Ukázalo se tak, že případně vynaložené prostředky na běžný provoz by byly liché. Naopak investice do majetku hostince tak mohou být využity i v budoucnosti. Jestli se podaří hostinec znovu otevřít nevím! Moc bychom si to přáli, nejenom jako memento místního společenského života. Otázkou je právě onen zájem Vás, občanů: existuje vůbec, neexistuje, je žádán jiný formát provozu, jiná doba otevírací doby? Pokud občané o venkovský hostinec se všim co k němu patří, tedy nikoliv o gastro služby městského stylu, nebudou mít zájem, vedení obce s tím nic nenadělá. Nicméně obec záměr vyhlásila a je připravena dále zlepšovat podmínky provozu investicemi do majetku a zázemí hostince, pokud se nový provozovatel najde.

Je třeba se začít zamýšlet nad otázkou, jak provozovnu hostince využívat i v případě neexistence jejího dlouhodobého provozovatele, ať již pro nahodilé soukromé účely, tak především pro společenské a kulturní akce, které by měly být prioritou jejich udržení. Touto otázkou, především pak nastavením pravidel pro případný pronájem, provozních otázek, ale i nákladů na temperování „prázdného“ hostince v zimním období, se začneme zabývat v případě nevyužití vyhlášeného záměru.

Závěrem lze jen podotknout, že se tak rok 2023 může stát milníkem v naší kronice, kdy v Lukovanech definitivně zanikne poslední hostinec v jinak dlouhé historii jejich existence, které překonaly i těžkosti světových válek.

Miroslav Hájek, starosta

Vstup do Hostince u Vaňurů v meziválečném období, spojeno s budovou bývalého kina, v popředí širší rodina majitelů (z rodinného alba p. M. Tejkala)

Branný závod

V pátek 23. 6. 2023 se uskutečnil ve spolupráci s lukovanskou mládeží, Sokolem Lukovany, Lukovanským spolkem a myslivci z Mysliveckého sdružení Pooslaví na fotbalovém hřišti Branný závod. Družstva utvořená z malých závodníků musela na jednotlivých staništi umístěných po trase závodu předvést svoje dovednosti fyzické i znalostní. Děti musely zvládnout chůzi na chůdách, střelbu ze vzduchovky a luku, musely řešit úkoly s tematikou myslivosti, rybářství a botaniky, předváděly svoje znalosti nejen z dopravní výchovy, ale také třeba z lukovanského místopisu.

První čtyři družstva, dle počtu získaných bodů, získala za své snažení pěkné věcné ceny. Jako cenu útěchy nakonec obdrželi všichni závodníci velkou čokoládovou medaili. Už teď se těšíme se všemi na shledanou na dalším lukovanském „braňáku“.

Za obec Lukovany Martina Bulíčková

Ohlédnutí za školním rokem 2022/2023

Ukázka práce dětí MŠ Lukovany

S příchodem nového školního roku 2023/2024 nám z toho předchozího zůstaly jenom vzpomínky a „naše výstavka“.

Během celého roku jsme děti všestranně rozvíjeli ve všech oblastech předškolního vzdělávání (Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět). Jednotlivá témata jsme si společně zaznamenávali za pomoci výrobků, obrázků, fotografií, básniček i písniček. Mladší děti z nich vytvořily svoji mnohostránkovou knihu, starší děti vše ukládaly do barevných batohů. Postupně jsme si udělali výstavku, která zdobila naši mateřskou školu, ale sloužila také k opakování a utříbení získaných dovedností dětí.

Nyní už nás čekají nové zážitky, proto jsme výstavu přesunuli do prostoru chodby OÚ Lukovany u společenské místnosti, kde si ji můžete prohlédnout i VY.

*učitelky
I. a II. třídy MŠ Lukovany*

Lukovanský spolek informuje

Po krásném, leč krátkém období prázdnin, se opět blíží čas tradičních akcí Lukovanského spolku. Budou se konat v následujících termínech:

Drakiáda	8. 10. 2023
Lukovanské dýňování	21. 10. 2023
Vánoční dílničky	25. 11. 2023
a novinka: Andělský čas v Lukovanech	26. 11. 2023 – 31. 12. 2023.

O podrobnostech k jednotlivým akcím budete včas informováni prostřednictvím veřejných plakátovacích ploch, facebookového profilu a webových stránek Lukovanského spolku.

Těšíme se na Vás.

Za Lukovanský spolek Jana Prokešová

Historické okénko - tradice pojící se s obdobím podzimu

V neděli po sv. Václavu, kterému je zasvěcen kostel, konána pouť. Již několik dní před poutí přijel na „Dolinu“ kolotoč, houpačky a střelnice. Den před poutí začali stavět boudy cukráři, perníkáři a hračkáři. Ráno přivezli své zboží na stoly pod bouda-

tí, karty a oka z motouzu na obírání lidí; sám za celý den vydělal a neprohrál. Bývalo zvykem, že o pouti se sešla celá rodina, pozvali se kamarádi z vojny nebo ze zaměstnání a byla potřeba zajistit pro sváteční oběd a na výslužku dosti potravin. Bohatší na to zabili

Lukovanká chasa při dožínkách, 30. léta 20. stol., foceno před stodolou domu č. p. 16

mi a začal útok na kapsy dětí; něco projedily před poutí, a co jim zbylo, utratily o pouti. Každý z mladých vyhledával v davu lidí svého kmotra křestního i biřmovacího, aby mu políbil ruku, jak bylo zvykem (přestože se mu jiné dny vyhýbal, aby nemusel líbat ruku, protože se dávaly peníze jen o pouti) a dle štědrosti kmotra dostal 10 neb 20 haléřů a začalo se užívat znovu pouti. Až se peníze utratily, každý smutně obcházel boudy, kde mnohdy teprve objevil věci a litoval, že místo cukroví a věci si je nekoupil; smutně přihlížel u kolotoče, protože rodiče dalších peněz nedali. Nechyběl ani starý Prášek z Ivančic, který tu měl kolo štěs-

prasátko, odnesla to nějaká husa s kuřetem nebo králíkem, kteréžto věci se připravily den před tím pouťovým dnem, jako porážka, oškubání, stažení a vykuchání. Předem se udělaly též někde nějaké cukrovinky a upekly buchty. O pouti se uvařila dobrá hovězí polévka, peklo a smažilo se maso a připravily se příkrmy. Na zapití se chodilo se džbánem pro pivo. Odpoledne začala taneční zábava, což přivítali svobodní, mladší ženáci a hosté. S blížícím se večerem se přespolní rozcházel ke svým domovům a dostávali výslužku v podobě koláčů, domácího cukroví a někdy kousek masa. Po rozchodu hostů, správě dobytka a večeři, šli starý hospodář

s hospodyní na pivo a kus řeči a hospodyně posedaly na lavice a ve většině buď chválily neb pomlouvaly svobodné tančící páry nebo sousedy. Dříve bylo zvykem, že buď domácí jednotlivci, nebo přespolní si nechali zahrát „sólo“, což zavdalo příčinu k tomu, že se utvořily dvě strany; jedna umírněná neměla námitek a druhá temperamentní křikla „žádné sólo“ a už začala stoupat nálada v hádku a později ve rvačku. Byla-li část domácích v přesile, rvače vyházeli z hospody a tančilo se dál. Horší to bylo, když byly síly vyrovnány; praštilo se džbánkem do petrolejky, roztrhla se židle a bralo se to hlava nehlava. Tetky vyskákaly s jekotem oknem, hostinský sehnal bejčáky a za pomoci sil strejdů, kteří seděli při pivě až do vyvrcholení rvačky v sekničce, začali sjednávat pořádek. Mnohdy ani to se nepovedlo a přesto že starosta zastavil zábavu, bojovalo se až do úplného zemdlení anebo příchodu četnické asistence; tito obvykle přišli, až byli rvačci raněni a zemdlení a rvačka byla zastavena. Mnohdy se bojovalo i nožama a polenama. Četníci sepsali rozbité sklenice, židle, rány tržné a zlomeniny a tak skončila mnohdy i jiná zábava. Druhý a třetí den se dojídaly zbytky a šlo se kopat brambory.

Od září do druhé poloviny října je období hodů. Ve starších dobách to byly hody císařské, které trvaly tři dny. Zvolili se stárci a stárkové a před hodama provedeno „zasazování“ stárkových. To znamenalo, že se volila 1., 2., 3. atd. stárková, 1., 2., 3., atd. stárek, 1., 2., 3., atd. držič. Při zasazování každá stárková složila určitý obnos, a to 1. stárková nejvyšší a ostatní dle pořadí nižší. Podobně skládali i stárci. Z obnosu se koupil rozmarýn a víno nebo nějaká kořalička pro

zavdání místní honoraci. V neděli dopoledne se stárci se stárkovými a držiči, doprovázeni místní nebo najatou kapelou, odebrali prvně pozvat starostu a potom šli po ostatních domech, pozvat mladé i staré na hody. Hudba hrála a partie se rozdělily po sousedních domech, pozvali hospodáře s hospodyní, zavdali jim a dali jim „hodovní roucha“ rozmarýn. Dopoledne se vesnice obešla a v poledne si každá stárková vzala svého stárka a držiče na oběd a večer k večeři. Skupiny stárků a stárkových byly buď v civilu, nebo krojované. Hody trvaly tři dny. Doma bylo nachystáno jídla skorem jako o pouti, ale tolik hostů se již nesešlo jak o pouti.

Na podzim v říjnu rukovali rekruti. Před tím bývaly odvody. Již týden před odvodem chodila chasa po vesnici za zpěvu písniček. Den před odvodem se navěčily povozy sjednaných rolníků a ráno v den odvodů, opentlí se i koně. Branci se sejdou u hospody, někdy si koupí nějaké to popití a nasedají na vozy. Na prvním voze jede starosta. K odvodu se jezdilo do Ivančic a do Rosic. K odvodní komisi se měl rekrut dostavit umytý a ve střízlivém stavu; mnohdy někte-

rý se sotva držel pod mírou na nohou. Byli hodně ožralý, musel jet do týdne znovu k odvodu do Brna. Jízda k odvodu a od odvodu byla se zpěvem. Odvedencům koupili „krypli“ (neodvedení) kytky a odvedenci „kryplům“ vařečky. Cestou od odvodu se obyčejně stavili v každé vesnici, kterou projížděli v hospodě. Večer pořádali rekruti taneční zábavu. Ještě než dojeli od odvodu do vsi, byla každá matka a děvče, mělo-li chlapce u odvodu, zvědavý, jak ten jejich dopadl. Byli odvedeni, skanula mnohá slzička po tváři. V říjnu, den před narukováním rekrutů, byla zase zábava a po jejím skončení, při doprovodu děvčete, bylo mnoho slibů o věrnosti, která mnohdy během těch dvou roků selhala. Máma dala do balíku nějakou tu buchtu, řízek a druhý den se jelo „na vojnu“. Tahle rukování byla veselá, horší to bylo 2. 8. 1914, když vypukla opravdová vojna.

Pak přišel svátek dušiček. Občané opravili hroby, obložili je drnem a v pozdějších dobách betonovými nebo kamennými nebo kameninovými rámy. Mnohý pozůstalý, kte-

rému tu nezbyl žádný příbuzný, měl hrob neupravený a úplně zarostlý trávou. Hroby osázeny květinami a okraje obloženy věnci z chvojí a květin buď přirozených, nebo umělých. Na hrobech svítí buď svíčky neb lucerny, kalíšky, apod. V Lukovanech držel se svátek dušiček až po svátku kalendářním, protože ten den se konala pobožnost ve farní obci.

V listopadu nastala doba hlavních honů. Nájemci honitby si pozvali hosty z okolí, sehnali se kluci jako naháněči a šlo se po terénu. Honů bylo několik a při posledním se držela večer „poslední leč“ v hostinci. Byl připraven nějaký zajíc nebo bažant, který se zapil pivem, vínem nebo nějakou stopkou likéru, dle toho, co komu chutnalo. Tato hostina byla pro honce a naháněče. Nájemci platili odškodné majitelům pozemků, které bylo nepatrné.

*Vypsáno z rukopisu
Pojednání o Lukovanech (1963)
Autor: František Svoboda*

Nabídky na provedení výkopových prací

V souvislosti s budování domovních přípojek ke kanalizaci, se na obec obrátili se žádostí o zveřejnění nabídek prací následující společnosti. Kontakty uveřejňujeme tak, jak byly uvedeny v zaslané nabídce. V případě zájmu o provedení prací, se obraťte přímo na uvedené zastupce firem.

FIRMA GOROL

+420 733 520 334

E-mail: g-bh@seznam.cz

Práce v zeleném, tedy mimo chodníků a vozovky za běžný metr činí 2500,- Kč/bm. Tato cena obsahuje: výkopové práce bagrem/ručně, nákup materiálu a montáž, podpískování/zapískování, natažení ochranné fólie, zahrnutí a hutnění výkopu, úklid materiálu po ukončení prací.

Práce v chodníku nebo vozovce za běžný metr činí 3500,- Kč/bm.

Tato cena obsahuje:

rozebrání zámkové i jiné dlažby, řezání a bourání asfaltu, výkopové práce bagrem/ručně, nákup materiálu a montáž, podpískování/zapískování, natažení ochranné fólie, zahrnutí a hutnění výkopu, pokládka zámkové i jiné dlažby, pokládka asfaltového povrchu, úklid materiálu po ukončení prací.

SORESINA TRADE, s.r.o.

Josef Svoboda

+420 777 491 411

Zhotovení kanalizačních přípojek od A do Z.

Výkopové práce, pokládka kanalizačního potrubí, pořízení fotodokumentace napojení pro vodárnu, zahrnutí a hutnění výkopů.

V případě zadlážděných ploch, rozebrání a opětovné zadláždění, řezání betonových i asfaltových ploch.

KAREL KRÁL

Podhorní 13, Brno, 628 00

Zhotovujeme kanalizační přípojky včetně výkopu (ručně/malým bagrem), montáž potrubí, zásyp a zhutnění – kompletně na klíč.

Propojení septiku, oddělení splaškové vody od dešťových.

Provádíme veškeré vodoinstalační práce.

PAVEL BRÁZDA

elektroinstalace
zemní a výkopové práce

MINI BAGREM

KOMATSU
PC 26 MR

604 402 058
paja.brazda@seznam.cz

Zámecká 439/13, 66412 Oslavany

Vítání občánků

V letošním roce jsme v Lukovanech jako nového občánka uvítali Ondřeje Nekudu, kterému přejeme do života vše nejlepší a rodičům k narození jejich děťátka ze srdce blahopřejeme.

Tímto se zároveň omlouváme, že jsme malého Ondřeje neuvedli jako nového občánka již v minulém čísle Lukovanského zpravodaje.

Sňatky

Dne 9. 9. 2023 uzavřeli před starostou obce Lukovany sňatek snoubenci Kateřina Schimmerlová a Daniel Molnár.

Novomanželům srdečně blahopřejeme a na společné cestě životem přejeme vše nejlepší.

Naši jubilanti

V měsících **červenec—září 2023** oslavili významné životní jubileum (50, 60, 70, 80 a více let) tito naši občané:

Všem jubilantům srdečně blahopřejeme a do dalších let přejeme hodně zdraví, pohody a životního optimismu.

Červenec

Pan Vladimír Procházka
Pan Jaroslav Coufal
Pan Petr Nedorost
Paní Danuše Coufalová
Paní Jiřina Vyhnalíková

Srpen

Paní Eva Vyhnalíková
Paní Růžena Žáková
Paní Anděla Kozlová
Pan Josef Nováček
Pan Jan Vaverka
Pan Aleš Pokorný
Pan Miroslav Vaverka
Pan Viktor Kushch
Paní Marie Jelínková

Září

Pan Josef Smutný
Paní Pavlína Šustková
Paní Marie Břoušková
Paní Marie Minářová
Paní Lenka Bechná
Pan Luboš Jedounek

Dotaz:

Přítel, se kterým mám 10-ti letá dvojčata, pochází ze Slovenska a již dva roky neplatí výživné.

Jednu dobu byl zavřený tady v ČR, ale vím, že ho eskortovali na Slovensko, kde asi zůstal. Nedá se mu dovolat, neodpovídá na sms ani maily, o děti se nezajímá. Podala jsem k soudu žalobu i oznámení na policii, ale ani té se nepodařilo mého přítele najít a na soudní jednání se nedostavil.

U soudu mi řekli, že mám zjistit, jestli přítel má nějaký majetek, ze kterého by se dalo výživné uhradit. Vzpomněla jsem si, že ještě když jsme byli spolu, řekl, že má s bývalou manželkou polovinu domu u Ostravy, ale nevím přesně kde ani jestli to je pravda. Bojím se, že soudní řízení bude zastaveno, neboť se už dlouho nic neděje a že když bývalého přítele nenajdu nemám šanci se výživného domoci.

Můžete mi poradit, zda se s tím dá něco dělat a kam bych se měla obrátit?

Děkuji

Tereza N., Ivančice

Odpověď:

To, že se nepodaří najít otce dítěte, který má platit výživné, není důvodem k zastavení řízení. Pokud se žádnou dostupnou cestou nepodaří zjistit skutečný pobyt otce dětí, soud mu ustanoví opatrovníka a nadále bude řízení vedeno s opatrovníkem, který bude otce v řízení zastupovat. Soud pak o výživném rozhodne na základě informací, které bude schopen získat (*bude vycházet např. z průměrného příjmu v ČR, z toho, jaké má otec vzdělání a jakých výdělků lze v jeho oboru dosáhnout apod.*). Na druhou stranu vám ale rozsudek sám o sobě zřejmě nebude k ničemu, jestliže je otec dětí neznámého pobytu. Pro případ, že se v budoucnu objeví, bude tento rozsudek podkladem pro exekuci prodejem podílu na nemovitosti, pokud by váš bývalý přítel opravdu něco vlastnil. Podíl na nemovitosti by byl prodán a výtěžek použit na úhradu výživného. K podání návrhu na exekuci ale musíte znát přesné označení nemovitosti, výpisem z katastru nemovitostí, co bude zřejmě největší problém.

Vzhledem k tomu, že otec dětí výživné neplatí víc jak 4 měsíce, doporučuji [podat na něho trestní oznámení](#), neboť orgány činné v trestním řízení mají mnohem širší možnosti jak zjistit pobyt osoby podezřelé z trestného činu. Jestliže otec vašich dětí žije na Slovensku, je pravděpodobné, že i jeho případné trestní stíhání pro neplacení výživného by bylo předáno slovenským [orgánům činným v trestním řízení](#). Zároveň Vám doporučuji obrátit se i na [Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí v Brně](#). Ten vám pomůže s vymáháním výživného z ciziny.

Dotaz:

V červnu letošního roku mi náhle zemřela manželka. Neměli jsme v podstatě žádný majetek, pouze dvou-pokojový byt, na který jsme nedávno splatili hypotéku. Manželka měla z prvního manželství dceru, se kterou se nestýkala, a spolu máme dospělého syna. Kdo bude po manželce dědit, když nesepsala závěť? O její dceři nic nevím a syn má několik exekucí. Může se syn v můj prospěch vzdát dědictví, aby byt, ve kterém bydlím, nesebral exekutor? Jak bychom měli v této situaci postupovat?

Josef K., Zastávka

Odpověď:

Bohužel Vaše situace nemá pro Vás uspokojivé řešení. Věc měla být řešena již za života manželky. V okamžiku, kdy člověk zemře, zaniká společné jmění manželů, které notář nejdříve vypořádá a zbytek dědí dědici ze zákona. Ze zaniklého SJM Vám připadne polovina bytu a veškerého manželčina majetku. Druhou polovinu dědíte Vy a její děti rovným dílem, tj. každý z Vás nabyde do svého vlastnictví ideální 1/6. Jelikož manželka nesepsala závěť, neexistuje jiné řešení než že podíl na bytě v id. 1/6 přejde na její dceru a další id.1/6 na syna, který se dědictví vzdát nemůže. Pokud by se Váš syn vzdal dědictví v okamžiku, kdy probíhá na jeho majetek exekuce, mohl by exekutor - resp. synův věřitel, podat odpůrčí žalobu, kterou by bylo vzdání se dědictví zneplatněno. V konečném důsledku budete mít Váš byt v podílovém spoluvlastnictví s manželčinými dětmi tak, že vy budete spoluvlastníkem id. 4/6, dcera 1/6 a synův podíl v id. 1/6 postihne exekutor. Abyste získal svůj byt opět do výlučného vlastnictví, nezbyde Vám jiná možnost, než vyplatit manželčinu dceru a finanční prostředky za synův díl poslat na účet exekutora.

JUDr. Petronela Sojková, advokátka, Rosice, Brněnská 555, tel. 546413003, judrsojkova@gmail.com

Tradiční Svatováclavské hody v Lukovanech

29. 9. - 1. 10. 2023

Program:

Pátek 29. 9. 2023

16:00 Stavění máje

20:00 Předhodová zábava

Sobota 30. 9. 2023

10:00 Průvod stárků

17:00 Tancování pod májou

20:00 Hodová zábava

Neděle 1. 10. 2023

10:00 Mše svatá v kostele sv. Václava

*Lukovanská chasa zve lukovanské muže,
aby se zapojili do tradičního stavění máje.*

Lukovanský zpravodaj, vychází 4x ročně.

Tiskne se pro obec Lukovany. Evidován u MK ČR E 21713.

Vydává Obec Lukovany, Lukovany 70, IČ: 00282031, tel. 546 450 693.

Tiskne společnost Pamiro team s.r.o. (kopírovací centrum Rosice). Bez jazykové korektury!

Příspěvky a ohlasy posílejte na: starosta@lukovany.cz. Příští uzávěrka je 10. 12. 2023